

Nieuw wapen in de strijd tegen schimmels

Schimmelbestrijding blijft kostbare zaak

'Meteen inzetten als schimmels de kop opsteken', is het advies van Engel IJff, hoofdgreenkeeper op de golfbaan van het Noord-Hollandse Spaarnwoude. IJff deed gedurende een jaar een proef met het middel dat dit jaar in Nederland is toegelaten. Het gedroomde wondermiddel is het niet, maar Chipco Green van Bayer is volgens IJff zeker een welkome aanvulling in de strijd tegen schimmels in de grasmat.

Auteur: Paul van der Sneppen

In Groot-Brittannië hebben greenkeepers al ruim dertig jaar ervaring opgedaan met het gebruik van Chipco Green. 'Maar dat zegt niet zo heel veel. Geen enkele baan is vergelijkbaar. De grond, het klimaat en het grasbestand zijn overal anders. Als greenkeeper moet je zelf uitvogelen welke schimmelbestrijdingsmiddelen het meest effectief zijn voor jouw specifieke baan.'

'Dik tevreden'

IJff is 'dik tevreden' met de resultaten die hij op de greens in Spaarnwoude heeft geboekt met Chipco Green: 'Het gras blijft veel langer groen dan wanneer we andere middelen toepassen. Een groot voordeel is ook dat de dauwvorming op de grasmat significant minder is.' Dat komt door olieachtige stoffen in het middel die het gras als het ware 'waterafstotend' maken.

Diezelfde stof zou volgens fabrikant Bayer ook de schimmeldodende werking van iprodion versterken en verlengen. Dat Chipco Green effectief is tegen schimmels, kan IJff bevestigen: 'De schimmelvorming verdwijnt in enkele dagen helemaal.

Dat valt echt op. Het middel maakt in dat opzicht waar wat het belooft.'

'IJff is 'dik tevreden' met de resultaten die hij op de greens in Spaarnwoude heeft geboekt met Chipco Green'

Kritische noten

Toch zijn er ook kritische noten op te tekenen uit de mond van de greenkeeper. Schimmelbestrijdingsmiddelen worden onder meer toegepast om een mooie groene grasmat te krijgen, een puur esthetisch motief dus. Wat dat aangaat, is IJff niet zo tevreden: 'Ik vind het een onnatuurlijke kleur groen, bijna fluorescerend. Ik krijg niet de mooie diepgroene, natuurlijke kleur die ik graag zie. Dat vind ik persoonlijk wel een nadeel van Chipco Green.'

Engel IJff Golfbaan Spaarnwoude.

Ook noemt IJff als minpunt de kosten die gepaard gaan met de inzet van het schimmelbestrijdingsmiddel. Weliswaar ontloopt de prijs van een twintigliterverpakking Chipco Green met een slordige achthonderd euro die van concurrenten Signum en Caramba, beiden van BASF, niet veel. Alleen Heritage van het Amerikaanse Scott's Company is significant duurder. 'Toch vind ik dat

Zwarte lijst

Stichting Natuur & Milieu, Milieudefensie en Food Watch hebben de actieve stof in Chipco Green, iprodion, op een 'zwarte lijst' gezet van middelen waarvan het gebruik omwille van het milieu vermeden moet worden.

'Het is hormoonverstorend en kankerwekkend', zo stelt Sijas Akkerman van Natuur & Milieu. 'De beste manier om schimmels te bestrijden, is nog altijd verticuteren. In een open grasmat krijgen schimmels weinig kans.'

Ijzersulfaat noemt Akkerman ook als een relatief veilig alternatief: 'Het is een biologisch middel waarvoor geldt dat het in principe geen kwaad kan. Maar ook hier geldt dat overdaad schaadt.'

Het feit dat Chipco Green sinds kort is toegelaten in Nederland, heeft volgens Akkerman weinig te maken met de veiligheid. Het zou volgens de Natuur & Milieu-woordvoerder niet, zoals Ijff veronderstelt, op grond van uitvoerige analyse van milieu-effecten veilig genoeg bevonden zijn om te voldoen aan strenge Nederlandse regelgeving: 'Het is eerder andersom. De regels zijn in het kader van Europese harmonisatie vanuit Brussel opgesteld, waardoor er meer schadelijke middelen toegelaten worden op de Nederlandse markt.'

Fusarium

Dollar spot

Pythium Blight

Rooddraad

wel forse uitgaven. Je zou willen dat er een meer betaalbaar middel op de markt komt. Wij doen met zo'n verpakking op vijfhonderd liter water ongeveer een hectare. We hebben tweeënhalve hectare. Dus reken maar uit wat we kwijt zijn als we twee tot drie keer per jaar spuiten. Je zit dan al snel aan de zesduizend euro per jaar.'

Ijzersulfaat

Ijff is niet helemaal overgestapt op Chipco Green. Hij wisselt het Bayer-product af met andere middelen. Dat heeft onder meer te maken met het advies van de fabrikant om het middel niet meer dan driemaal per jaar te gebruiken: 'Als

alternatief zetten we af en toe ijzersulfaat in. Dat is minder effectief, maar het werkt wel tegen schimmels en het gras wordt er ook minder vatbaar door. Ijzersulfaat maakt bovendien dat de grasmat een mooiere donkergroene kleur krijgt.'

Ook Signum en Caramba blijft hij gebruiken. Elk van de middelen heeft een andere werkzame stof. Voor Signum is dat boscalid en voor Caramba metconazole. Het afwisselen is volgens Ijff ook een zinvolle strategie tegen resistentie. Hij neemt het zekere voor het onzekere: 'De proef van een jaar met Chipco Green op onze baan is te kort om iets te kunnen zeggen over resistentie

Meest voorkomende schimmelziektes onder controle

Chipco Green is volgens fabrikant Bayer een effectief middel tegen de volgende schimmelziektes:

- Winterfusarium, vooral voorkomend in de herfst, winter en lente in vochtige gebieden.
- Typhula. Komt veel voor in de winter en in de lente door dooi van sneeuw op een nog bevroren bodem.
- Kiemziektes in de lente en in de herfst. Vooral bij koud en vochtig weer.
- Rooddraad in de lente, herfst en zomer bij gemiddelde temperaturen.
- Dollar spot in de zomer en de herfst bij broeierig weer met hoge temperaturen en hoge luchtvochtigheid.
- Bruine vlekken die kunnen ontstaan in dezelfde periode en onder dezelfde omstandigheden als dollarspot.
- Anthracnose in de lente en in de herfst op arme bodems.

Golfbaan Spaarnwoude. Hier werd Chipco Green gedurende een jaar beproefd.

voor dit middel. We weten gewoonweg niet hoe het middel zich in dat opzicht gedraagt op onze eigen greens.'

'Het afwisselen van de verschillende werkzame stoffen is dus wel veiliger'

Strategie

Wel weet Ijff dat met andere middelen resistentie wel degelijk een probleem is gebleken: 'In Zweden is wel een toegenomen resistentie geconstateerd op banen waar Signum en Caramba meerdere jaren achtereenvolgend drie tot vier maal per jaar werden gebruikt. Het afwisselen van de verschillende werkzame stoffen is dus wel veiliger, vind ik. Sigma en Caramba kunnen volgens de aanwijzingen van de fabrikant bovendien ook vaker gebruikt worden dan Chipco Green.'

Over de veiligheid en de milieu-effecten van Chipco Green maakt Ijff zich geen zorgen. Hij vindt de regelgeving rondom de toelating van bestrijdingsmiddelen in Nederland dermate streng dat hij erop vertrouwt dat het middel voldoende veilig is voor mens en milieu: 'Ik las ooit dat in de Verenigde Staten twaalf mensen per jaar

sterven van het 'likken aan een golfbal'. Of dat waar is, weet ik niet. Maar ik weet wel dat ze daar zo'n beetje alles mogen gebruiken wat er maar beschikbaar is op de markt. Ze hechten bovendien heel veel waarde aan een smetteloze, diepgroene grasmat. Ik heb op golfbanen in de States gifkasten gezien die zo groot zijn als mijn woonkamer thuis. In Nederland komt dat niet voor. Hier is het gebruik van bestrijdingsmiddelen veel beter gereguleerd.'